

Kodrič Filipić, Neli: **Povej mi po resnici.**

Mladinska knjiga, 2017 (Odisej), 296 str.

Internet (računalniško omrežje) - Odvisnosti / Matere in sinovi / Medosebni odnosi / Mladostniki - Samopodoba / ljubezen / svetovni splet

Roman je namenjen mladostnikom (srednješolcem, pa tudi že učencem 3. triletja) in ga zelo priporočam tudi odraslim, predvsem staršem in drugim vzgojiteljem.

Na tej strani najdete kratko predstavitev romana:

http://www.bukla.si/?action=books&book_id=26760

Spodbude za branje:

- *Hikikomori* je naraščajoč problem sodobnih mladostnikov, in ne samo njih! Ljudje, ki ne najdejo svojega mesta v sodobni družbi, se umikajo na različne načine. Vas zanima kaj je *hikikomori*? Tako na kratko spodbujam bralce k branju romana, ki je »Pripoved o pasteh virtualnega sveta in spletanja pristnih vezi«. (In po mojem mnogo več!)
- Po branju prisluhnem, kaj bralci spontano pripovedujejo o Simonu in Evi ter o njunem srečanju. Kaj bodo rekli o Simonovem igranju računalniških igrin in kaj o Evinem poskusu po »neodvisni samostojnosti«? Kaj menijo o ločenih Simonovih starših (o očetu, ki je zaradi uspešnega posla in mlajše ženske odšel v Nemčijo, in mami, ki ima nizko samopodobo in se zateka v varljivo domišljijo in spanje s pomočjo tablet)? In kaj o »idealnih« Evinih starših (oče je uspešen advokat, mama čuteča družinska terapevtka), ki hčerko vzgajata permissivno in sta ji bolj prijatelja kot starša? Je možen oz. bi bil možen pristen odnos med Simonom in Evo? Kako bralci doživljajo starega moža Ivana?
- Kakšna se zdi bralcem naslovnica? Bi bila ustreznejša prevladujoča črna barva in modri trikotnik ter v njem silhueta mladeniča s prenosnikom na kolenih? (Ali morda rumena barva namiguje na pozitivno naravnost: vse zmoremo, še takšne pasti, če le hočemo?! Življenje je dragoceni dar v vsakem primeru, v vsakršnih razmerah.)
- Se bralcem zdi naslov primeren? Kdo ga izreče? Ali velja samo za odnos med Evo in Simonom?

- Se tudi mojim bralcem zdi, da predstavitev Evine družine na zadnji strani knjige (»negovano in razumevajoče okolje«) ni povsem na mestu? In da je roman mnogo več kot »pripoved o pasteh virtualnega sveta in spletanju pristnih vezi«?
- Vnaprej se poučim o pojavu *hikikomori* (glej spodaj!) in sprašujem bralce, koliko vedo o tej obliki »umika iz sveta« ... se jim zdi, da gre pač zgolj za sodobnejšo obliko odvisnosti (kot so npr. alkoholizem, zasvojenosti od drog idr.) ali še kaj drugega (npr. nekdanji umik v samostan ali puščavniško življenje). Se jim zdi, da je oboje prepleteno in povezano? Da se »od nekdanji« malo »umikamo«, da zdržimo v življenju? (Ne prehitevam z razlagami in ne rinem preveč; morda nekateri bralci sploh ne zaznajo »bolečine« glavnih junakov.)
- Za poglobljen pogovor preberem ta dva odlomka:

»Ne razumem, zakaj vsi mislite, da morate nekaj v zvezi z mano spremeniti,« je zašepetal.

»Tega ne mislim.«

»O ja, misliš. Misliš, da bi moral živeti kot ti. Po običajnem načrtu: hoditi v družbo, končati šolo, se vpisati na faks, narediti kariero, imeti družino in srečno živeti do smrti.« Kaj pa lahko človek še počne, si je mislila. Ali ni to življenje? Nič ni rekla.

»Jaz nikogar ne silim v to. In vem, da je s tem načrtom nekaj močno narobe.«

»Zakaj?« je hotela vedeti.

»Ker je lažen. Ljudje niso zadovoljni, še manj srečni. Pretvarjajo se. Gojijo svoje zamere in bolečine. Pa tablete goltajo.«

»Niso vsi taki,« je protestirala.

»Ves svet je bolan,« se je razburil. »Poglej samo, kaj se dogaja. Vojne, zločini, begunci, ki jih nihče noče. Pohlep. Izkoriščanje, prevare ... Nobenih novic ne prenesem. Že mesece sploh ne spremljam, kar se tam zunaj dogaja.«

»Nisem vedela, da si tako na tekočem.« Priznati je morala, da ji za to ni bilo zares mar. Živela je za svoje majhne užitke in radosti. Vse drugo je znala izključiti. Je bila zaradi tega sebična ali zgolj praktična? Kaj ji bo vsa žalost sveta? Ali ni bolje, da jo skuša omiliti z lastno srečo?

(...)

»Ni pošteno.«

»Kaj?«

»Da se moramo ukvarjati s tem. Zakaj ne moremo samo živeti?«

»Ne vem. Živimo, pa poglej, kaj nastane iz tega.« (str. 243 – 244)

(...) To ni več problem, odkar je dobil zdravniško spričevalo.

Kaj je to, uradno potrdilo, da je Simon čez les? Ali le dokaz, da svet ne more razumeti ljudi, ki nimajo moči hoditi vstric z njegovo podivjanostjo? Je nor svet ali tisti, ki v njem ne najde svojega mesta? (str. 288)

Nam bodo privrela na dan iskrena priznanja? (Prvi odlomek je podoben mojemu pogovoru z mamami pri mojih 20-ih, živo se ga spomnim!) Kaj menimo, kako se je treba spoprijeti z življenjem, da ga živimo dokaj zadovoljno? Kako vzgajati otroke, da bodo pozitivno vstopali v samostojno življenje? Je vse odvisno od družinske vzgoje? (kaj pa tradicija in kultura, sodobno družbeno dogajanje idr.) (Moja izkušnja je, da smo vsi malo »*hikikomori*«, moj »ena knjiga na dan odžene zdravnika stran« je že ena teh oblik, kaj menite?!)

Nadaljnje spodbude za branje:

- O pojavu *hikikomori* je na spletu precej zadetkov, mdr. tudi tale: <https://www.rtvsllo.si/svet/bolezen-sodobne-japonske-hikikomori-ali-zapiranje-za-stiristene/312495>
- Nemudoma moram prebrati roman za odrasle Milena Michiko Flašar, *Klical sem ga kravata* v prevodu Tanju Petrič (Mladinska knjiga, 2014), v katerem sledimo zgodbi dveh izobčencev, ki se nekega jutra srečata na klopi v Tokiu. Prvi je dvajsetletni sociopat, t. i. hikikomori Tagucgi Hiro, drugi je osemindesetletni brezposelni uradnik, salaryman Ohara Tetsu. Vsak s svojim strahom in sramom sta na nek način izolirana od okolice.
- Morda bi želeli spoznati tudi druge knjige pisateljice Neli Kodrič Filipič?! V naši Priporočilnici poiščite njeno slikanico [Požar](#) in strip [Superga](#):
- Druge njene knjige pa poiščite v knjižnici. Ni treba, da vsi preberete vse njene knjige, morda po eden ali dva eno knjigo, potem pa jih predstavite drug drugemu 😊 (Po predstavitvi pa vidite, katera še bi vas zanimala!) In ko boste tako dobro pripravljeni, lahko povabite pisateljico in se z njo pogovarjate o problemih, ki jih obravnava v svojih delih!

Kodrič, Neli: **Lov na zvezde.**

Ilustr. Ana Košir. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1995. (Knjižnica Sinjega galeba; 286), 165 str. | P | 2. stopnja | družčine, družina, vzporedni svetovi

Kodrič Filipič, Neli: **49:03:39.**

Ljubljana: Mladinska knjiga, 2008. (Knjižnica Sinjega galeba; 322), 250 str. | P | 2. stopnja | pravljica | branje, dekleta, fantastična bitja, knjige, knjižnice, šola

Kodrič, Neli: **Solze so za luzerje.**

Spr. beseda Majda Mramor. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013. (Odisej), 313 str. | M | 4. stopnja | spremna beseda, za pogovore o knjigah | družina, ljubezen, ločitve, nasilje, pogum, prijateljstvo, šola, vrstniki

Glavna junakinja romana Ajda je čisto vsakdanja osnovnošolka, dokler se ji ravno v devetem razredu življenje ne obrne na glavo. Njena mama se namreč ločuje od nasilnega moža, zateče se v varno hišo v oddaljenem kraju, kamor morata z njo tudi Ajda in mlajši bratec. Ajda mora torej zapustiti dom in očeta, ki ga ima vendarle rada, pogreša sošolce, prilagajati se mora pravilom v novem bivališču, najhuje pa doživi v novi šoli, kjer se nanjo spravi sošolka s svojimi podaniki. Toda Ajda je upornica in borka, s pomočjo dveh sošolcev in prostovoljke v varni hiši se postavi zase, razredu dokaže, da ni "luzerka" in jim celo ponudi svoje prijateljstvo. Mladostniški roman obravnava torej nasilje, oz. dve temi, družinsko in medvrstniško nasilje, in opozarja, da nikakor ni prav, da se oboje še kako pogosto prikriva. Avtoričina pripoved je silovita in prepričljiva, dotakne se tako mladih kot odraslih bralcev. Nedvomno bo sprožila "pogovore o prebranem", še posebej, ker je knjigi dodana tehtna strokovna beseda. Knjiga se je uvrstila med finalistke za nagrado večernica 2014. (TJ)

Kodrič, Neli: **TITA@boginja.smole.in.težav.si.**

Ljubljana: Mladinska knjiga, 2002. (Knjižnica Sinjega galeba; 308), 291 str.

| M | 3. stopnja

| dekleta, internet, ljubezen, počitnice, računalniki

Kodrič Filipič, Neli: Kaj ima ljubezen s tem.

Ljubljana: Mladinska knjiga, 2009. (Odisej), 277 str.

| P | 2. stopnja | dekleta, družina, homoseksualnost, iskanje, ljubezen, mladostniki

Kodrič, Neli: **Na drugi strani.**

Ljubljana: Mladinska knjiga, 2004. (Knjižnica Sinjega galeba; 315), 183 str.

| P | 2. stopnja | za pogovore o knjigah

| družina, fantje, Italija, ločitve, nasilje, Slovenija, sodobnost, stoletje, 2. pol. 20., vojne, vzporedni svetovi

Neli Kodrič se tokrat predstavlja z ambiciozno zastavljeno zgodbo, stkano iz dveh časovno oddaljenih realnosti, ki se sočasno odvijata v življenju najstnika Svita. Razvjen in sam sebi prepuščen fant bogatih staršev se na vrhuncu brezsmiselnega zapravljanja časa loti trpinčenja šibkejšega vrstnika. S tem pa ga začne predstavljati na drugo stran, v čas okupirane Primorske med drugo svetovno vojno, kjer se je osamljen in zbežan prisiljen soočiti z vsem, kar je sicer zaničeval in napadal. Specifični čas in prostor druge strani morda ni najbolj trdno povezan s Svitovo stvarnostjo, a vendarle obstaja dovolj povezav, da roman prepričljivo spregovori o etičnih dilemah, pristnosti bivanja in njegovi ogroženosti, hkrati pa je zanimiv dokument o obdobju 2. svetovne vojne. Roman, ki je v osnovi problemski, se nadalje zaradi prehodov v preteklost bere kot napeta akcija.

(Seznam je pripravljen s pomočjo Priročnikov za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki jih pripravlja Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri Mestni knjižnici Ljubljana:

<http://www.mklj.si/prirocnik/item/451>)

mag. Tilka Jamnik